

Łódź numeru
100.000 mk.
Cena prenumeraty
w Łodzi
Miesięcznie 2 400.000.
Odnoszenie do domów 100.000.
Z przes. pocz.
Miesięcznie 3000.600
Łódź numer 120.000
Konto P.K.O. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
Istnienia
Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28
Redaktor przyjmuje od 5—6 pp
Artykułów i listów anonimow-
wych nie pomieszcza się.
Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Czwartek, dnia 17 stycznia 1924 r.

JAK P. DRUMMOND WYOBRAZA SOBIE NIEWOLNICTWO W POLSCE.

Czterech nagich, z osłoniętymi zaledwie przepaską biodrami, muskularnych olbrzymów dźwiga ciężkim wysiłkiem ramion wspaniałą lektykę... Na twarzach ich widnieje rozpacz i służalcze przynębienie. Wewnątrz spoczywa jakaś ponura postać o zwisających jak dwie miotły wąsiskach i w niedbale przegiętej ręce trzyma potężny harap — symbol władzy i przemocy...

Cóż to jest? Rodzajowy obrazek z Chin, Abissynji, Hedżasu, czy Afganistanu?..

Nie. To tylko fantazja naszego rysownika odtworzyła, jak sobie zapowne generalny sekretarz Ligi Narodów p. Eryk Drummond wyobraża niewolnictwo w Polsce...

Czy rozumiecie?

Ostatnia naganka z na P.P.P. sprawiała zupełnie wrażenie... na wróble z armata. — większego kalibru. —

Wiadomo było powszechnie iż P.P.P., istnieje, że należy do tego ta i druga organizacja, że publikowali oni odezwę, że wzywali do obrony ojczyzny, do obrony ziemi „Skąd nasz ród” i t.d. i t.d.

Zreszta idee nawet b. ładne, odżywcze nie administracji, zwalczanie komunizmu i t.d. cele pod którymi śmiało, może się podpisać każdy Polak... niemożliwego wyznania.

Są to utarte prawdy, które nikomu nie złego nie przyniosły i nie przedstawiały znowu nic tak przeraźliwie groźnego dla państwa.

Jeżeli do tego dodamy owe uroczyste przysięgi w podziemiach kościoła, straszliwe zaklęcia w tajemniczej zakrystii, ponury błysk miecza, trupia główka, piszczele, och! i cały ten asortyment różnych akcesoriów, mogących przyprawić o mdłości pierwsza lepsza dewotka na nowiu księżycu lub zgrzybiała w cnocie panienki — to przecież cały ten teatralny bałagan, przeznaczony oczywiście dla zmedlenia głowy uczniom do drugiej klasy włącznie, mającym gorsze stopnie i pensjonarkom mają-

cych lepszych uczniów, nie powinien przecież spowodować organów rządowych na manowce la Manchy i rzucania się bez zastanowienia z pika na wiatraki, względnie urządzania politycznej Macedonii na ul. Podleśnej w „Rozwoju”.

Nie przesadzamy, czy policja miała jakiegokolwiek dane do robienia tego rodzaju rewizji i jakkolwiek nie znalazła i przetrzymywania wszystkich obecnych pod bagnietami, aż 12 godzin „przez pomyłkę” — ale w naszym mieście utarł się specjalny sposób traktowania Tow. „Rozwój”, na który musimy zwrócić uwagę ogółu.

Jeżeli gazeta żydowska („Lemberger Zeitung”) napisałaby żeby nie kupować u gojów — wszystko w „porządeczku” — jeżeli „Rozwój” wyda coś, aby nie kupować u żydów — piekło, gwałt, harmider.

Komisarjat Rządu konfiskuje, rekwiruje, zakazuje, pieczętuje Rada miejska, ubolewa, Holenderski wymyśla, dr. Szwajg płacze...

Ze policja urządziła tam polowanie na patriotów polskich — nie dziwnym się wcale: stwierdzamy otwarcie iż jest to jedyna placówka w Łodzi, o zdecydowanym, jasnym

programie, konsekwentnie przeprowadzająca swoje idee pod kierunkiem bardzo energicznego i dzielnego dyr. Zajączka.

Ponieważ każdy, wyraźny ruch i zdecydowany charakter budzi przerażenie w szanującym się p.t. inteligencji „z miasta” Łodzi, przeto oczywiście tej inteligencji tam bardzo mało; skupia ona sfery mieszczańskie drobno mieszczańskie, i rzemieślnicze, które raczej więcej instynktem i uczuciem wiedzą, niż rozumem, tłumnie zszeregowali się pod sztandarem „Rozwoju”.

To też ta placówka jest sola w oku wiejszej części mieszkańców naszego miasta, t. jest „mniejszości” narodowej.

Nie posadzamy oczywiście władz naszych o celowe jakieś szwykany Tow. „Rozwój”. „Ale tem nie mniej musimy podkreślić, iż cały szereg represji przeciwko bardzo pożytecznemu dla idei narodowej towarzystwu, może nawet nieobmyślanym, ale tak sobie z tego powodu, iż... głowa mu sterczy ponad innymi... sprawia na obiektywnym obserwatorze, tylko z urodzenia polaku, trochę niepożądane myśli o tem czy, — pożądane dla narodu myśli... mają wogóle przystęp do rządzących nami głów.

Czas uświadomić sobie jasno, iż Polska nasza nie może być państwem narodowoścołowem, nie może być nadwiślańska Austria, a wszelka tego rodzaju bezmyślna akcja, zmierzająca ku osłabieniu i zdyskredytowaniu instytucji i towarzystw czysto polskich spotyka się z najostrzejszym potępieniem, wśród po polsku myślącego ogółu. —

Polska dla Polaków — oto jest dewiza, która powinna być wryta nie tylko na naszych armatach ale na drzwiach wszystkich ministrów... no i w sercach wielu jeszcze wielu urzędników Rzeczypospolitej. —

Czy rozumiecie?

A. S.

Dzisiejszy Berlin.

Berlin w styczniu.

Wzorowy porządek i ład, z jakiego słyszały Niemcy przedwojenne, szczególnie zaś Berlin, dawno należą do przeszłości; w stolicy, Niemiec, jeśli Bog niechaskaw i pada deszcz czy śnieg, tonie się w kałużach błota, a przez niejedną ulicę możnaby łatwo przepłynąć, niżeli przejść. Używa sobie na tem każde pismo humorystyczne, ale biedny mieszkaniec Berlina nic z tego nie ma, bo nawet bardzo zjadliwy dźwięk nóg mu nie osuszy i zabłoconego przez auta i doróżki okrycia nie oczyści.

Sprawa bezpieczeństwa przedstawia się również nieświetnie: kompletny brak policji, która tylko we dnie jest do zobaczenia, w nocy zaś, gdy najbardziej bywa potrzebna, pełni zapewne służbę w czapkach z niewidkami, bo nietylko jej nie widać, ale ona również nic nie widzi. Brak policji całkowicie rozzuchwala bractwo złodziejskie, bo mury i słupy ogłoszeniowe upstrzone są przeróżnymi i niezliczonymi obietnicami „pełnowartościowych wysokich nagród” za wykrycie kradzieży, mordów, derstw itp. przejawów pomysłowości w tym zawodzie.

Uprzedzamy P. T. Prenumeratorów,

iz zaległa prenumerate muszą regulować według ostatnich cen.

Jeżeli rzecz nie do pomyślenia, aby P. T. Prenumeratory płacili za ubiegłe miesiące mniej niż otrzymają nawet za makulaturę, dlatego też inkasenci otrzymali odpowiednie zlecenia.

139 b) Adm. „Rozwoju.”

Plagą dla ludzi, którzy coś posiadają, a więc mają w domu kosztowności, ładną bieliznę, ubranie, dywany itp. a tych mimo skarg o nędzy i głodzie jest jednak w Berlinie bardzo, bardzo wiele, jest specjalnie w Czechach wyszkolony zawód złodziei, którzy drapią się po ścianach i przez okna dostają się do mieszkań. Korzystają oni z tego, iż właściciele mieszkania śpią spokojnie w innej części obszernego zazwyczaj mieszkania i biorą, co wartościowe i lepsze, na pamiętkę. Przy ciągłym spadku pieniądza lokowanie pracy swej w tego rodzaju „operacjach” jest mimo pewnego ryzyka bardzo zyskowne i znajduje coraz więcej amatorów.

Czy sport ten nie przyjmie się i w innych krajach Europy, nie wiemy; sądzymy jednak, że warszawskie, a nawet bydgoskie na przykład tynki są tak słabe obecnie, iż byłoby rzeczą zbyt niebezpieczną dla zdrowia złodziejskiego przenoszenie tego niemieckiego pomysłu na grunt polski; ostrzegamy też zwolenników kunsztu złodziejskiego i przed ciężką ręką naszej policji, która nawet wtedy nie ma dla tego „rzemiosła” miłosierdzia, gdy wykonywanie jego jest połączone z dużymi trudnościami i gdy imponuje zręcznością lincokoków.

Aby nie być posądzonym o jednostronność z racji zajmowania się jedynie okradanymi i okradającymi, przejdziemy od tego nie milego tematu, do innych. Przejdziemy, bo gdybyśmy chcieli w Berlinie jechać, to napełniono spóźnilibyśmy się ogromnie. Bowiem i pod względem komunikacji Berlin przedstawia teraz ogromnie wiele do życzenia.

Pomijamy fakt, że kolej miejska, która biegnie dwiema liniami, (jedna okrąza miasto, druga zaś przecina je w kierunku poziomym) jest znacznie droższa od tramwajów i że bilet tramwajowy kosztuje na polskie marki około 250 tysięcy. Dokuczliwe bowiem jest to, że tramwaje niedawno znacznie zredukowano; kursuje też zaledwie kilkanaście linii, a oczekujący po pół godziny pasażer przymarza do ziemi w czasie mrozu, lub tonie w błotku w dni nie pogody.

Najlepiej funkcjonuje kolej podziemna, ale że nie jest tańsza od tramwaju, więc robotnik i z niej rzadko korzysta i do pracy śpieszy nieraz o kilka kilometrów na rowerze. Rower nie jest tu przedmiotem luksusowym, lecz narzędziem pracy niejako, to też w godzinie, gdy czas do fabryk i warsztatów, armje całe „cyklistów” z manierkami i lebem śpieszą z wszystkich stron, zwłaszcza z oddalonych przedmieść. Proszę sobie wyobrazić „rozkosz” takiej jazdy w błoto, lub mróz czy śnieżną zawieję.

Doróżki i samochody dostępne są tylko dla ludzi, prawdziwie bogatych, albo płacących nie ze swoich pieniędzy bo przeciętny kurs obrzydliwej brudnej i obdartej iednokolki (wszystkie prawie doróżki w Berlinie są takie właśnie) kosztuje około dolara, samochód odpowiednio drożej. Mało też stosunkowo z tego powodu jest ich w ruchu; i doróżki więc i samochody stoją długimi sznurami

Radność w Atenach.

Anglja uznała nowy rząd grecki.

ATENY 16 1. (PAT) Polradio. Cała prasa, nie wylaczając opozycyjnej, wita z zadowolaniem wznowienie stosunków dyplomatycznych z Anglią, uważając wypadek ten za niezmiernie doniosły dla Grecji. Uznanie przez Anglię nowego rządu kładzie kres stanowi nie pewności i nienormalnym stosunkom.

Anglią, zauważa prasa, dała pierwsza dobry przykład, za którym powinny pójść i inne państwa.

VENIZELOS U STURU.

ATENY, 16. (PAT) Między Venizelosem a Pasiczem nastąpiła wymiana depecz, w których obaj mężowie stanu podnoszą solidarność Grecji i Serbji w dziele konsolidacji pokoju na Balkanach. Venizelos wymienił również depecze z Ismetem paszą, zapewniając ze swej strony Ismeta paszę o swem iagnieniu współpracy w dziele wykonania traktatu lozańskiego i nawiązania dobrych stosunków.

Wykrycie spisku hitlerowców.

Aresztowanie przywódcy spiskowców.

BERLIN 16 1. (PAT) Polradio. Jak donoszą pisma, wykryty został wczoraj spisek przeciwko gen. von Seecktowi, von Kahrowi i von Lossowowi. Spisek miał jakoby na celu przez zgładzenie wspomnianych osobistości odroczyć proces przeciwko Hittlerowi i Ludendorfowi.

BERLIN 16 1. (AW) Doniesienia o wczorajszych aresztowaniach w kawalerii Josty na placu Potsdamskim, są sprzeczne. Według jednych pogłoszek aresztowano dwóch oficerów, według innych tylko jednego nazwiskiem Thormann. Thormann stał na czele spiskowców, którzy zamierzali aresztować naczelnego wodza reichswehry, von Seecka, bawarskiego komisarza państwowego, v. Kahra i generała reichswehry bawarskiej, v. Lossowa. Spiskowcy zamierzali wywołać przewrót i unemożliwić proces sądowy, przeciwko Ludendorfowi i Hittlerowi.

BERLIN, 16. (PAT) Pisma donoszą, że w sprawie udaremnionego zamachu na gen. von Seeckta policja zachowuje rezerwę. Aresztowany 28-letni kupiec i b. oficer Thormann jest jednym z przywódców tajnej organizacji „Wickingsbundu”, będącej następczynią znanej organizacji „Consul”.

W chwili aresztowania Thormann stawiał gwałtowny opór. Pierwsze przesłuchanie jego przez policję dostarczyło wiele materiału o ciężającego, wskutek czego Thormann został odstawiony do więzienia śledczego.

Jak podają dzienniki, organizacja „Wickingsbund” planowała zamordowanie nie tylko gen. von Seeckta, lecz również komisarza bawarskiego Kahra i gen. Lossowa, o czym jednak władze bawarskie zostały powiadomione. W chwili aresztowania Thormann stawiał gwałtowny opór. Pierwsze przesłuchanie jego przez policję dostarczyło wiele materiału o ciężającego, wskutek czego Thormann został odstawiony do więzienia śledczego.

BERLIN, 16. (PAT) Jak donoszą pisma w związku z wykryciem spisku przeciwko von Seecktowi, von Kahrowi i von Lossowowi aresztowano 28-letniego kupca, b. oficera Thormanna.

Dla ratowania franka francuskiego.

Specjalne pełnomocnictwa dla prezydenta Milleranda. Oszczędności w budżecie.

PARYŻ 16 1. (AW) Hutn w „Echo de Paris” piśmie, że rząd przeprowadza szereg uchwał, które nie bez znaczenia będą dla sytuacji. Podwyższenie podatków o 20 proc. jest postanowione. Ponadto rząd skreślił 1.400 milionów różnych wydatków. Jeden miliard wydatków na ochronę społeczną. Poincaré wezwał do siebie dyrektorów banków, oświadczając im, że jednym z głównych powodów obecnej sytuacji jest obchodzenie przepisów podatkowych, dlatego też żąda w ciągu najkrótszego czasu wyczerpującego materiału, któryby to zło usunął. Dyrektorzy banków zastrzegli sobie czas do namysłu do czwartku rano.

PARYŻ 16 1. (AW) Władomości o niepreżeniu, wywołanem z powodu spadku franka francuskiego, są prześadzone. Parlament który jest najczulszym barometrem w tych sprawach, zachowuje spokój zupełny. Po dotychczasem posiedzeniu przywódców bloku nacjonalistycznego stało się widocznem, że poprze we wszystkich kierunkach plan sącywiny. Po wydaniu tych instrukcji Poincaré postawi sprawę votum zaufania.

PARYŻ 16 1. (PAT) Polradio. Prasa chwali przychylnie energiczne decyzje powzięte przez rząd, które natychmiast wywarły dotadni wpływ na kurs franka na giełdzie paryskiej.

na posterunkach, czekając na pasażerów.

Tych jednak znaleźć nie łatwo, szczególnie, gdy doróżka niepomierna i ordynarne zachowanie się każdego prawie Niemca skłoniły cudzoziemców do gromadnych wyjazdów z Berlina. Na każdym prawie kroku cudzoziemiec słyszał, że tę „cudzoziemską hołotę należy z Berlina wyrzucić”, co nie przeszkadzało, iż ten właśnie niezyczliwy dla cudzoziemców niemiaszek odżywał się cudzoziemskimi darami i wysyłał swe dzieci na lato za darmo do obcych, że u tych właśnie cudzoziemców zebrał pincocy na przyszłość, że do nich zwracał modły gorące o pożyczki w dziesiątkach milionów dolarów. Ale Niemcy uważają widac że kraje cudzoziemskie to dojne krowy, które każdy Niemiec może wyzyskiwać bezmiernie do niczego w zamian nie będąc obowiązanym.

W opinii cudzoziemców, a naszej szczególnie, Niemcy były krajem piwa; najuboższy

robotnik spożywał za dobrych czasów po kilku kufli dziennie piwka, które czasami mogło za niego uchodzić. Teraz inne nastaly czasy; kufel wody, na kolor piwa zabarwionej kosztował ostatnio 300 miliardów marek niemieckich (około pół piliona marek polskich, no, a na taki wydatek już nie każdy mógł sobie pozwolić. Dlatego też na ulicach panował pewien spokój, zaś ogół stawał się coraz mniej patryjotyczny. Bo trzeba wiedzieć, iż przywiązanie Niemca do Ojczyzny wzrasta w miarę tego, jak zwiększa się ilość opróżnionych kufli. Stąd zapewne Bawarja uważa, że jest najbardziej dziej niemieckim krajem Niemiec, i że zapewne nie zapatrywanie, że najwłaściwszym miejscem do podniosłych manifestacji narodowych, są oiwiamie.

Każdy wyraża tam swe uczucie po swemu, czy jednak kuflowy patriotyzm świadczy o wyższości Niemca i wznowi go ponad okazy zoologiczne, pozwolimy sobie wątpić.

Koniec zatargu o Rijekę.

Wyjątkowe znaczenie układu włosko — jugosłowiańskiego.

PRAGA 16 I. (PAT) Polradio. Ninczic w wywiadzie z przedstawicielem „Prater Presse” oświadczył w sprawie porozumienia włosko — jugosłowiańskiego m. in. co następuje: Porozumienie w sprawie Rieki posiada wyjątkowe znaczenie

dla rozwoju dobrych stosunków włosko — jugosłowiańskich, jak również z punktu widzenia sytuacji politycznej Europy. Aczkolwiek tekst konwencji włosko — jugosłowiańskiej nie został jeszcze ogłoszony, może jednak stwierdzić, iż w czasie rokowań obie strony

doszły do całkowitej zgody co do tego, że oba państwa mają być ze sobą w przywiązaniu i bezpośrednim porozumieniu co do wszelkich kwestii, jakie mogłyby powstać w przyszłości na Bałkanach. Jest to najważniejszą stroną porozumienia. Sąsiedzi Jugosławii winni — zaznaczył Ninczic — uświadomić sobie dzisiaj, że nie zdawali sobie dokładnie sprawy z

sytuacji, licząc na pomoc zaprzęczy przeciwko Jugosławii. Traktat z rządem włoskim zostanie w sposób uroczysty podpisany w najbliższych dniach. Nie jest rzeczą pewną, czy Paicz uda się osobiście do Rijek, celem podpisania tego dokumentu. Wskazano jest rzeczą postanowioną, że król Sander odwiedzi na własną rękę Rzym. Wskazano również, że ta podróż, sa w ścisła data wizyty nie jest jeszcze ustalona.

PARYŻ 16 I. (PAT) Polradio. W związku z osiągnięciem porozumienia między Włochami a Jugosławią oświadcza się w Paryżu, że rząd francuski patrzeć może jedynie z uczuciem największego zadowolenia na to, że dwa kraje złączone z nim węzłem przyjaźni umacniają swój dotychczasowy stosunek zbliżeniem, będącym nową gwarancją pokoju. Uczucia rządu francuskiego w tym względzie są dobrze znane, zarówno w Rzymie, jak i w Białogrodzie.

Rysy w „przyjaźni” anglo — francuskiej.

Francja odrzuca układ z północnym sąsiadem.

LONDYN, 16. (PAT) Polradio. Komunikat angielskiej radio — stacji głosi, że generalny konsul angielski w Monachium Clive, któremu polecono zbadać istotę ruchu separatystycznego, przy wyjeździe do Palatynatu spotkał się ze strony francuskiej z pewnymi trudnościami. Konsul Clive ma jednak nadzieję, że trudności te więcej nie powtórzą się.

LONDYN, 16. (PAT) Według informacji Reutera, nadeszło tu potwierdzenie wiadomości, że rząd francuski odrzuca układ francusko — angielski. W sprawie tej nie jednak dotychczas nie wiadomo. Należy przypuszczać, że w powyższej sprawie odbędą się dalsze rokowania.

Otwarcie parlamentu angielskiego.

Mowy programowe liderów największych stronnictw. Mac Donald żąda votum nieufności dla rządu Baldwina.

LONDYN, 16 I. (AW) Dzisiejsze posiedzenie parlamentu wypełniły przemowy, Mac Donalda, Lloyd George'a i Baldwina. Ton mowy Mac Donalda był znacznie ostrzejszy, niż jego programowe przemówienie. Zaczął on od tego, że sytuacja polityczna w Europie staje się co raz bardziej poważna i przypomina sytuację w 1912 r. Rywalizacja wojskowa i rywalizacja nacjonalistyczna podobne są do przygotowywania nowej katastrofy wojennej. Sprzymierzeni spodziewają na niej nie tylko ukrywaną nieprzewidywalność.

Okoliczności te wymagają współdziałania wszystkich Anglików, aby Anglii przewrócić na leżne jej stanowisko i stworzyć nowe perspektywy dla ludów Europy. Anglia, znając wrażliwość nowych narodów, musi bronić swych interesów łagodnie, ale stanowczo. Ostatni rząd angielski był niezdecydowany. Interesy Anglii wymagają, aby nie pozwalając się lekceważyć, i żaden naród, nie pominię stanowiska Anglii, gdy ta występować będzie z należytą

energją. Rząd Baldwina był słaby, i jest odpowiedzialny za stan polityki zagranicznej. Nie ma człowieka, któryby nie był zdania, że rząd tego rodzaju ma zaufanie w kraju. Mac Donald wnosi udzielenie votum nieufności gabinetowi Baldwina.

Po mowie Lloyd George'a odpowiadał Baldwin i, omawiając wysiłki swego rządu, wskazał na sprawę załatwienia pokoju europejskiego, a w szczególności kwestię odszkodowań. Rząd jego we wszystkich tych sprawach bronił interesów angielskich w zrozumieniu, że w ścisłym porozumieniu ze Sprzymierzonymi zapewni rozwój państwu i pomysłowość narodowi angielskiemu. W parlamencie, w którym zasiadają trzy nierówne co do wielkości stronnictwa, z których żadne nie może prowadzić polityki bez poparcia innego, istnieje może jeden jedyny sposób rozwiązania trudności, a mianowicie zwołanie konferencji wszystkich stronnictw, aby uzyskać oficjalną zgodę co do zasad wspólnej polityki.

Nowe trzęsienie ziemi w Japonii.

Pożary w Tokio i Jokohamie.

LONDYN 16 I. (AW) Z Tokio donoszą, że ogniskiem ponownego trzęsienia ziemi w Japonii, była góra Tamsawa, w prowincji Sagami. Trzęsienie ziemi było odczuwane w Osakie, Jokohamie, Kioto i Nagoi.

Z kolonii europejskiej, według wszelkiego prawdopodobieństwa, żadna szkoda nie poniosła. Cesarz i cesarzowa podczas trzęsie-

nia ziemi znajdowali się w miejscowości o 65 km. odległości od Jokohamy. W Jokohamie i Tokio zburzonych jest kilkaset domów, i szereg sypialni.

Komunikacja telegraficzna, telegraficzna, telefoniczna i kolejowa — przerwane. Szkody są bardzo znaczne. Na odcinku Gōtombā — Tokio wykołowało się 6 pociągów.

Aresztowanie Trockiego.

BERLIN 16 I. (PAT) Polradio. Według informacji, otrzymanych z Paryża, kraja tuż przed aresztowaniem Trockiego przez czeczwyczaikę.

TELEFONEM Z PRAGI

NARADY LEWICY.

Wczoraj dnia 16-go b. m. odbywała się w Sejmie obrada Poselskiego Klubu Wyzwolenia. Na posiedzeniu przedpoludobowym omawiano sprawę organizacyjną. Po podjęciu obradowaś będzie Klub nad polowaniem politycznym, a w związku z tem nad sprawą aresztowań P.P.P.

Prócz tego odbywają się w Sejmie obrady Klubu Sejmowego P.S. L. „Piast”, Centralnego Wyk. P.P.S., oraz Grupy p. Brwla.

OFIARY ZBRODNI KRAKOWSKIEJ

*) W szpitalu żalozii krakowskiej pozostaje na leczeniu jeszcze 16 wojskowych rannych w czasie krwawych zaisc w dniu 6-go listopada ub. r. Część z nich jest w rekonwalescencji, część wy maga jeszcze opieki lekarskiej. Z oficerów są w szpitalu ppłk. Bzowski i por. Oświecński, którzy pozostają jeszcze na leczeniu przez kilka tygodni. Członkami najciężej rannych ufanów przedstawionych będzie Komisji Superrewizyjnej, jako zupełnie niezdolnych do służby wojskowej, przy czym Komisja określi ich stopień inwalidzki. Reszta żołnierzy, pozostających w szpitalu, będzie mogła być użyta wyłącznie do lekkiej służby.

PRZECIW KONFISKATOM

*) Minister Spraw Wewnętrznych p. Soltan wydał wczoraj dnia 16-go bm., okólnik polecający ograniczenie konfiskat administracyjnych pism i wskazywac, że zasadniczo konfiskata powinna być przeprowadzona przez Prokuratora przy jednoczesnym wszczęciu dochodzenia sądowego.

OBRADY KLUBU P. S. L. „PIAST”

*) Przez cały dzień wczorajszy zarząd klubu P. S. L. „Piast” pod przewodnictwem prezesa Witosa obradował nad referatami, wygłoszonymi przez przewodniczących poszczególnych komisji, wyłonionych przez plenum klubu.

Po przeprowadzeniu dyskusji jednomyślnie uchwalono przedłożyć klubowi do aprobaty wyniki obrad.

TELEGRAMY.

BILON DLA GDANSKA

GDANSK 16 I. (AW) Przybyły do Gdańska 15 bm. transport monet srebrnych zawiera sztuki 5 guldenowe i półguldenowe. Monety 5 guldenowe ważą 25 gramów i posiadają 35 mm. średnicy. Na przedniej stronie monety znajduje się herb w. m. ze lwem, dzierżącym tarcza i gwiazdę, oraz oznaczenie wartości monety. Odwrotna strona ujawnia stylizowany rysunek kościoła mariackiego, z napisem „Wolne miasto Gdańsk — 1923 rok”. Na brzegach wyryte jest hasło „Nec timere nec timere”. Półguldenówki ważą 2 i pół grama, mają 19,5 mm. średnicy, na przedniej stronie noszą napis „Wolne miasto Gdańsk”, oraz herb miasta, na odwrotnej zaś stylizowany rysunek statku. Monety zostały puśczone w obieg.

WIELKI PROCES KOMUNISTYCZNY

WILNO 16 I. (AW) Dnia 15 bm. rozpoczął się w Wilnie wielki proces przeciwko 22 oskarżonym o komunizm i szpiegostwo.

Rozprawy toczą się przy drzwiach zamkniętych. W pierwszym dniu rozpraw zbadano 24 świadków, w drugim dniu badania trwały w dalszym ciągu. Wyrok spodziewany jest w sobotę.

ECHA WSTRZĄSAJĄCEJ TRAGEDJI

LONDYN, 16. (PAT) Reuter dowiaduje się, że szczątki okrętu, znalezione na dnie morza, pochodzą rzeczywiście z zatopionej łodzi podwodnej L. 24. Ponieważ położenie tych szczątków uniemożliwia ich wydobywanie, admiralicja zrezygnowała z prac w tym kierunku.

U NAS NIE INACZEJ.

POZNAN, 16. (PAT) Dzienniki podają: Komisja do zbadania zmian kosztów utrzymania stwierdziła na posiedzeniu w dniu 16 bm., że koszty utrzymania rodziny pracowniczej w pierwszej połowie stycznia rb. wzrosły o 83,48 procent.

MARGINESIE.

Spisek kontrrewolucyjny.

Na ostatnim walnym zebraniu rosyjskiej partji komunistycznej uchwalono jedno głośnie zmianę pewnych zasad programu oraz reformę przeprowadzenia wielu innych postulatów.

Ponieważ niektóre punkty tych uchwał nastąpiły by pewne techniczne trudności w ich wykonaniu — pozwalano sobie przesłać pod adresem rządu sowieckiego kilka zbawionych rad, które je umożliwią i za które będą nam bardzo wdzięczni.

A więc uchwała dotycząca natychmiastowego wywłaszczenia wielko burżuazyjnych dochodów w Rosji jest bardzo ideałowa, ale trudna... trudna... narazie... do wykonania.

Dochody wielko-burżuazyjne ma o ile wiadomo jedynie tow. Kamieniew - Rozenfeld, towarzysz Zinowjew - Apfelbaum towarzysz Stieklow - Nachamkes no i towarzysz Trocki - Bronstein, właściciele wielu b. rentowych interesików; reszta osób mających wielko burżuazyjne dochody wymarła... dożyć nagle.

Otóż wywłaszczenie dochodów owych nieboszczyków, było by nieco utrudnione, z pozostających zaś przy życiu wymienionych towarzyszy... nieco niebezpieczne, więc może by tak narazie... nie wprowadzać jej w życie?

Dalej uchwała żądająca kontroli związków zawodowych w Rosji nad trustami, jest bardzo rzeczowa i bardzo postępową. Jeden feiler tylko: trzeba koniecznie znaleźć choć jeden trust w Rosji. A to może zrobić tylko czerezwyczajka — radzimy wziąć na tortury biskupa Cieplaka i sprawa w kapeluszu.

Uchwała żądająca mianowania ubogich robotników na stanowiska kierownicze w fabrykach, jako to dyrektorów, inżynierów, konstruktorów — jest wprost palącą potrzebą, gdyż ci co umarli... nie wykonują już prawdopodobnie skutkiem kontrrewolucyjnej agitacji powierzonych im przez republikę sowiecką czynności.

Radzimy tylko — aby przy obsadzeniu tych stanowisk dawać pierwszeństwo umiejącym pisać, a to z tego powodu, iż przy takim naprzykład inżynierze, potrzebny był by znowu jaki biały gwardzista, który by go wyręczał przy podpisywaniu się — a nie leży przecież w interesie sowiecków dawać zajęcie

tego rodzaju wrogom klasy robotniczej. —

Dalsze ograniczenia burżuazji w Rosji, są też bardzo pożądane. Korzystając z macierzyńskiej opieki rządu bolszewickiego, wszędzie miejsca na cmentarzu, jak wynika z tajnych raportów czerezwyczajki, uważają oni za swoją prywatną własność — wbrew prawu, znoszącemu takową.

Tego rodzaju kontrrewolucyjna działalność na szkodę republiki rosyjskiej, musi się raz skończyć i dlatego dalsze ograniczenia burżuazji, pijącej krew ludu robotniczego, jest więcej niż konieczne. Taddy.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Samobójstwo prezesa Sądu Okręgowego.

(k) W niedzielę popełnił w Krakowie samobójstwo były prezes sądu okręgowego karnego śp. dr. Dionizy Pogorzelski. Dr. Pogorzelski przybył do biura urzędniczego w magistracie i przy biurku wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie. Przyczyną rozpaczliwego kroku była podobno skrajna nędza śp. dr. Pogorzelskiego.

O. obliwa tranzakcja.

(k) Przed paru dniami ukazało się na murach miejscowych wyższych uczelni w Warszawie ogłoszenie poszukujące studentów, pragnących ofiarować 2 szklanki swej krwi w celu przelania ich cierpiącej osobie za ekwiwalent w wysokości 2000 dolarów. Dwaj studenci Politechniki wyrazili za pośrednictwem Bratniej Pomocy swą zgodę na poddanie się odpowiedniej operacji i zwrócili się pod wskazany w ogłoszeniu adres, ul. Sienna 45 m. 45.

Niezwykłe awantury nieboszczyka.

(k) Pod wsią Węgrzynowem, pow. Włoszczowskiego niewiadomi narazie sprawcy zabili i obrabowali w dniu 15 grudnia r. z. niejakiego Szaję Berka Szpiglera, mieszkańca miejsczka Żarnowca.

Do czasu przybycia na miejsce zbrodni lekarza i sędziego śledczego, zwłoki zabitego Szpiglera zabezpieczono, a do pilnowania ich postawiono stróża.

Ale, nazajutrz w południe, do miejsca, gdzie leżał trup, zjechało furmankami wielkie mnóstwo żydów krewnych nieboszczyka, i

Nowy komendant Związku wojsk polskich w Ameryce.

B. F. Kalisz

Związek weteranów polsko-amerykańskich wojny światowej, na ostatnim zjeździe wybrał swym naczelnym komendantem porucznika Bolesława Kaliszę, inżyniera budowy samochodów, obecnie instruktora szkoły samochodowej we Fort Sheridan, Pan Kalisz jest bratem znanego działacza pol. w Chicago, dr. Władysława Kaliszę.

mimo protestu stróża, pilnującego zwłok, zabrali ciało na wóz i uwięzili je.

Po długich dopiero poszukiwaniach udało się policji włoszczowskiej odnaleźć zwłoki Szpiglera; oczywiście, na kirkucie żydowskim w Żarnowcu pow. Olkuskiego. Zabawa w chowanego miała na celu uniknięcie sekcji zwłok, a w rezultacie przesady żydowskiej utrudniły prowadzenie śledztwa i wykrycie sprawców zabójstwa.

Nowy przemysł w Warszawie.

(k) Jak donoszą tutejsze pisma, przed gmachami, w których palić nie wolno, a więc przed teatrami itp. kwitnie przemysł zbierania niedopałków od papierosów. Chłopcy i dziewczęta zbierają z chodników gorączkowo porzucane szczątki papierosów, zanoszą je do domu, wykruszają a tytoń przesypują do świeżych tutek. Następnie wyroby gotowe sprzedają na stacjach dorożkarskich oraz w miejscach krążenia rozmaitych wyrobników. w cenie po 4000 5000 mk. za sztukę.

GUSTAW LINDOVIST.

czarne piętno.

— Przytem zapisałem sto tysięcy Koron na szpital... Sto tysięcy koron...

— Wiem, ten znany zapis Wilena — przerwał św. Piotr. — Słuchaj, mój przyjacielu, czyś był kiedy w teatrze?

— August Wilen położył nieznacznie rękę na pierśsiach.

— Tak. Miałem abonament w operze, choć z powodu braku czasu na przedstawienia rzadko uczęszczałem.

— Badź co badź, nie uszło zapewne twej uwagi, że gorsi aktorzy nieraz kupują wieńce i każą je sobie podawać na scenie. Chyba rozumieś się.

— Wilen nie na to nie odpowiedział — milczał św. Piotr zaś mówił dalej:

— Żyłeś 73 lata. W ciągu tego czasu nie zrobiłeś nic prawdziwie z dobrego serca. W oczach ludzi spełniałeś dobre uczynki, lecz nigdy nie uczyniłeś nic bez korzyści własnych. Spójrz, poniżej siedzą przy pracy wielcy mściciele, stoja mówcy na trybunach, czuwają lekarze przy chorych, astronomowie przy teleskopach. Wszyscy oni razem i każdy z osobna, przyczyniają się do rozproszenia ciemności, do ulżenia cierpieniom, do wyniesienia duszy z gruzów codziennego znoju, do łączenia bratniego synów i cór zemi, do pocieszenia i do jednania. Ale ty siedziałeś skurczony w swej czarnej norze i w młocie jak młot, przyczyniałeś się do przekleństw bankrutów i rozszarzałeś lukę między średnio-bogatymi, a średnio-ubogimi. Wszystko, co święci, męczennicy, filozofowie, kamień na kamieniu, podda-

wali, tyś w zaślepieniu egoistycznym, bez uczucia odpowiedzialności i bez cienia żywcizności dla bliźniego, nieopatrznie starał się zburzyć...

Na krótko przed twym przybyciem wpuściliśmy tutaj bandytę tybetańskiego, poległego w utarczce. Póki żył, zbrodnie jego przejmowały grozę całej okolicy — mimo to znajduje się on w gronie zbawionych. Mój Pan i Mistrz nie pragnie śmierci żadnego grzesznika; daje ci On jeszcze pewien czas na przeżycie życia. Jak długa ona będzie, nie wie nikt prócz Niego. Użyj tego czasu tylko dla dobrych uczynków — czyn dobrze dla prawdziwego dobra, nie zaś po to, byś był wychwalany przez tłumy i miał jednocześnie zyski materialne.

Teraz rozłączymy się, ale zobaczymy się znowu. Pamiętaj, nie pokazuj się tutaj z piętnem na czole, przybadź po zrobieniu jednego choćby dobrego uczynku, a wtedy znajdziesz się w Raju z Magdalena z Magdali i ze skruszonym złoczyńcą. Piotr z Betsaidy, syn Jony mówił. Pomni me słowa, zegnaj!

Kontury kantoru zaczęły się teraz zarsowywać mniej więcej tak jak wywoływana fotografia.

Hurtownik Wilen przetrzął oczy i długo spoglądał dokoła zdziwiony, wreszcie parsknął głośnym śmiechem:

— Nie, co za dziwne wizje mogą wywoływać te omdlenia. Trzeba zatelefonować do doktora Edlunda, może mi na to co poradzi.

Podszedł do telefonu i zadzwonił.

— Czy to doktor Edlund?

— Mówi hurtownik Wilen... Dziękuję.

znowu atak wraz z różnymi wizjami: niebo i piekło przesunęło mi się przed oczyma. Niech doktor będzie łaskaw przybyć zaraz do mnie do kantoru — oczekuję. Dłużej już nie mogę stać przy telefonie, mam zawrót głowy. Dziękuję; liczę na doktora.

Hurtownik Wilen rozłączył telefon i powrócił do biurka. Kiedy siedział na krześle, wzrok jego padł na list pana Holdta.

— Hm, ta lista zebracza, która mnie niemal nie doprowadziła do wariacji! Ale ja im pokaze...

Czerwonny, jak burak ze złości, nad którą nie był już w stanie zapanować, umoczył pióro i napisał na marginesie, za swem nazwiskiem, ostentacyjnie duże „Nie“.

I podobnie do wołu, padającego pod zadany ciosem, zwał się na biurko — silne wzburzenie wywołało atak apoplektyczny!

Chwile później przybył doktor Edlund. Jego pacjent siedział na swym wysokim sztywbowanym krześle, pochylony nad biurkiem, z rozłożonymi rekoma z twarzy zagrzebana w papierach.

Lekarz zhadł go dokładnie i zamruzczał coś o paraliżu mózgu.

Tak więc zeszedł August Wilen z tego świata; umarł, jak żył wśród rachunków i weskli. Oblicze jego było spokojne i zimne jak zwykle, robił wrażenie człowieka, który się zdrzemnął chwilke dla odpoczynku od zajęć codziennych.

Ale kiedy padał na biurko, twarz jego dotknęła gigantycznego „Nie“, które przed chwila położył na liście ofiar. Ostatnie słowo, jakie napisał, odcisnęło mu czarne piętno na czole.

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE

KAPITAŁY ZAGRANICZNE A ROSJA.

(—) Kredytowanie sowieckich operacji handlowych i tranzytowych przez Bank Łotwy i inne banki ryskie dokonywane jest właściwie przez stojące poza tymi bankami duńskie konsorcjum bankierskie Trobeem. Konsorcjum te, zajmujące się specjalnie skoncentrowaniem w swym ręku przemysłu włókienniczego państw bałtyckich, wykupiło akcje przedalni i fabryk wstążek „Lenta”. Posiada ono obecnie 42 fabryki, przeważnie włókiennicze, między innymi również manufakturę zgierską. Obecnie banki ryskie udzielają so wiekiemu przedstawicielstwu handlowemu w tem mieście kredytu 6—o tygodniowego w zakresie wszystkich prawie operacji eksportowych.

KRYZYS W PRZEMYSLE BAWELNIANYM W ANGLJI.

(—) W chwili obecnej angielski przemysł bawelniany znajduje się w krytycznym położeniu. Surowiec wzrósł znacznie w cenie i przestał się kalkulować dla wyrobu niektórych towarów. Ceny rynkowe na przedzę bardzo ustępują cenom podaży. Chaos na rynku bawelnianym zwiększa się jeszcze wskutek tego że spekulację „Futeros” zaczęli uprawiać także ludzie z przemysłem bawelnianym nie mający nic wspólnego. Widoki tegorocznych zbiorów bawelny pogorszyły się znów. Spodziewany jest niedobór 1,000,000 bel w porównaniu do roku ubiegłego. Zważywszy, iż potrzeby Ameryki zwiększyły się, zbiory te nie są w stanie zaspokoić całkowitego zapotrzebowania na bawełnę Amerykańską. Znaczne podniesienie cen surowca spowodowało atmosferę niepewności w przędzalnictwie.

O ZNIESIENIU PODATKU OD EKSPORTU.

(—) Zbliżające się niebezpieczeństwo większego zastoiu w przemyśle krajowym jest przedmiotem szczegółowych rozważań w sferach rządowych. Wobec trudności, na jakie napotyka przemysł w chwili obecnej w związku z całokształtem naszej sytuacji gospodarczej, aktualną się stała sprawa rozszerzenia ulg podatk., które dotąd stosowane były jedynie w wypadkach wyjątkowych. Obecnie omawiana jest w sferach rządowych sprawa zniesienia podatku obrotowego dla wszystkich dziedzin produkcji eksportowej. Projekt ten usilnie popierany jest przez Min. Przemysłu i Handlu.

ZBOŻE NA OPAŁ.

(—) Liczba bezrobotnych w Gdańsku z początkiem roku bieżącego wzrosła bardzo wydatnie. Pozbawionych pracy jest na terytorium wolnego miasta przeszło 10 000 robotników. Z liczby tej na rolnictwo przypada około 2000. Bezrobocie w rolnictwie jest wynikiem konkurencji ze strony rolnictwa polskiego, z którego cenami rolnictwo gdańskie nie może konkurować. Rolnicy gdańscy pozostawili swe zboże nie młócone w stodołach i sterach i używają go na opał, gdyż ceny zboża są niższe od cen węgla. Zarobki robotników rolnych są obecnie również bardzo szczupłe, wskutek tego, że wobec niskich cen produktów rolnych robotnikom nie wiele przynosi sprzedaż części ordynarji, co dotąd stanowiło główny dochód robotników rolnych.

BANK FRANCUSKO - POLSKI W GDANSKU.

(—) W Gdańsku wciągnięto do rejestru handlowego nową firmę: „Banque France Polonais” Towarzystwo Akcyjne w gdańsku. Jest to filia Banku Francusko - Polskiego w Paryżu. Nowa instytucja ma na celu rozszerzenie i popieranie stosunków handlowych pomiędzy Francją a Polską. Kapitał zakładowy wynosi 20,000,000 franków. W skład zarzą-

du wchodzi m. in. Józef Jan Noulens, z Polaków zaś książe Poniatowski i baron Taube.

WZROST WYTWÓRCZOŚCI W POLSCE.

(—) W ciągu minionych już dwóch okresów odbudowy rolnictwo polskie wykazało wybitną prężność gospodarczą. W ciągu trzech lat zaorano i zasiano 3 miliony hektarów odłogów wojennych. Również wielkie postępy uczynił wzrost hodowli zwierząt.

NOWA TARYFA POCZTOWA.

(—) Z dniem 16 bm. obowiązować będzie nowa taryfa pocztowa wedle określonego kursu franka waloryzacyjnego. List zwykły kosztować będzie 200 tysięcy marek, kartka 120 tys. polecenie 400,000 ekspres 800 tys. Telegramy za słowo 150,000. Zagranica: list 600 tys., kartka 450, Listy do Czechosłowacji, Rumunii, Węgier i Austrii opłacać się będzie po 450,000 marek.

KONGRES SAMOCHODOWY

W końcu maja roku bieżącego odbędzie się w Stanach Zjednoczonych kongres między narodowy w sprawie komunikacji samochodowej. Organizacją kongresu zajmuje się narodowa izba przemysłu automobilowego, pozostająca w ścisłych stosunkach z izbą handlową Stanów Zjednoczonych. Zwraca się ona z prośbą do przedstawicieli przemysłu automobilowego i klubów automobilowych w Polsce, aby przedstawic. swych wysłali do Ameryki.

PRZEWÓZ EMIGRANTÓW.

(—) Tow. wschodnio azjatyckie, które dotychczas wypożyczało swoje statki Zjednoczonej korporacji bałtyckiej zwróciło się do władz z prośbą o koncesję na przewóz emigrantów polskich. Siedziba Towarzystwa będzie Kopenhaga, a statki kursować będą pod flagą duńską.

POLSKIE DRZEWO DO ANGLJI.

(—) Jak się dowiadujemy konjunktury na angielskim rynku drzewnym nie przedstawiają się obecnie tak korzystnie, jak ogólnie przypuszczano. „The Timber News” na ten temat pisze: „pozwalamy sobie zwrócić powtórnie uwagę tych, którzy kierują dławozem dębiny z Polski i Rosji, aby wpłynęli na tamtejszych eksporterów w kierunku, wstrzymaniu narażenie transportu, gdyż zapasy znajdujące się obecnie w dokach są więcej, niż wystarczające dla pokrycia obecnego zapotrzebowania, a wyprzedaż ich zajmie jeszcze sporo czasu.

ZABRONIENIE WYWOZU SZTUCZNYCH NAWOZÓW.

W naradach dotyczących wywozu superfosfatów, które odbyły się w urzędzie przywozu i wywozu na ostatnim zmniejszonym komplecie uchwalono utrzymać superfosfat na liście towarów zabronionych do wywozu. Zakaz ten umotywowano kryzysem jaki przeżywa obecnie nasz przemysł superfosfatowy, co odbija się na potrzebach rolnictwa. Należy zaznaczyć, że produkcja polskich fabryk superfosfatów wynosi 28,500 wagonów rocznie, zaś przy pełnym uruchomieniu fabryk powinna wynosić 43,000 wagonów.

ZMIANA BANKNOTÓW DOLAROWYCH.

(—) Min. skarbu Stanów Zjednoczonych zamierza przystąpić wkrótce do zmiany banknotów dolarowych. Nowe banknoty mają być drukowane na specjalnie komponowanym papierze i z nowymi znakami wodnymi. Banknoty stare będą musiały być wymienione w ciągu najwyżej pół roku od dnia ogłoszenia zamiany. Kto w przepisany okres banknotów nie wymieni, traci wszelkie prawo do późniejszej wymiany.

Sposób realizowania umów zawartych w złotych polskich.

Wobec napływający listy do Min. Skarbu w sprawie umów zawartych w złotych z zastosowaniem kursu złotego, obowiązującego dla 6 proc. złotych bonów skarbowych wyjaśnia Min. Skarbu, iż przy umowach należy rozróżnić:

a) umowy, z tyłu których należność, wyplacona według wskazanej przez urząd rezerwy, została przez kontrahenta przyjęta bez zastrzeżeń.

a) umowy, z tytułu których należność stała przyjęta z zastrzeżeniem sporu przeciwko zastosowanemu kursowi przerachowania złotego. W tym wypadku całkowita powyższa należność winna być obliczona według przeciętnego kursu franka szwajcarskiego z 14 dni poprzedzających dzień, w którym była zakwestjonowana wypłata.

c) umowy w których kontrahent odmówił przyjęcia proponowanej przez urząd zapłaty.

W razie konieczności zawieranie nowych umów, za podstawę przerachowania złotych na marki polskie i odwrotnie należy brać albo: 1) kurs franka złotego, notowanego przez giełdę pieniężną w Warszawie dnia poprzedzającego termin wykonania zobowiązań, albo: 2) kurs złotego franka, który ogłaszać będzie Min. Skarbu co 15 dni.

Wszystkie umowy, które były wykonane w dniu 15 grudnia r. ub. należało w tym przerachować na marki polskie.

BRAK PRACY W GDANSKU.

(—) Liczba bezrobotnych w Gdańsku z początkiem roku 1924 powiększyła się znacznie i przekroczyła obecnie liczbę 10,000 osób.

FRANKOWI SZWAJCARSKIEMU GROZI DEWALUACJA.

(—) W Zurychu panuje przekonanie, że waluta szwajcarska nie da się utrzymać na obecnym poziomie.

Chcąc się ochronić przed dewaluacją bardzo wiele osób nabywa ziemię, lokując ten sposób swe kapitały.

Dzisiaj w środę, d. 16 stycz. i jutro d. 17 stycz. frank wal. 1,900,000
Dla wyrobów tytoniowych obowiązują od 14 do 20 stycz. włącznie fr. wal. 1,910,000
Dla opłat kolejowych — od 16 do 31 stycz. 1,900,000

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolary 9850000

DEWIZY.

Belgia 408000
Holandia 3665000
Londyn 4200000—41900000
Nowy Jork 9850000
Paryż 453000—444500
Praga 286900—282700
Szwajcaria 1703500—1695000
Wiedeń 13860—13850
Włochy 434000—43300
Złoty frank 1904000
Bony złote 1400000—1500000.
Tendencja nieco mocniejsza.

NOTOWANIA GIEŁDY ŁÓDZKIEJ

W dniu wczorajszym notowano:

AKCJE.

Firlej 2200000
Parowozy 3500000
Lilpop 3900000—3800000
Siła i światło 3000000
Przemysł chem. 23000000. (pap)

ZYGZALI.

Mróz.

Cora bardziej mróz się
 każdy kał się gwałtem
 Więc na niego narzekają
 Dość zmarznięci już ludziska.
 Klnie robotnik nawpół bosy,
 Klnie urzędnik w nieboskosy.
 Bo z nich każdy dziś nie może
 Kupić węgla w takiej porze.
 W której każdy człek uczeiwy
 Egzystuje ledwie żywy.
 Żyją zato
 Ci bogato,
 Co, wyzbywszy się sumienia
 Bez wytechnienia
 Marzą o tem,
 By kjeszenie nabić złotem.

W.G.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Czwartek dnia 17 stycznia Imienia Józefa.

Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dziś „Szafir”, jutro premiera „Maskota”

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

Dziś, i jutro „Sprawa kaisera”

Filarmonia (Dzielna 20)

(-) „Luna” (Przejazd 1)

„Pod dwiema flagami”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Hrabina Paryż”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Wschód i zachód”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Hygiena małżeństwa”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Szatańskie złoto”

Kalendarzyk historyczny.

1649 Koronacja króla Jana Kazimierza w Krakowie.

1734 Koronacja króla Augusta III w Krakowie.

Wiadomości bieżące

Subwencja dla teatru.

Komisja teatralna wystąpiła do Magistratu z wnioskiem o automatycznie podwyższenie subwencji dla teatru według orzeczeń Komisji do badania wzrostu drożyzny. Magistrat, opierając się na uchwałach Rady Miejskiej, powziętej zgodnie ze stanowiskiem dyrekcji teatru, postanowił podwyższyć subwencję za styczeń w stosunku 75 proc. wskaźnika drożyznianego, t. j. zwiększyć subwencję grudniową o 127,5 proc.

Zwaloryzowanie opłat.

Na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej, Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem w sprawie zastąpienia stałej jednostki do opłat, pobieranych za leczenie i utrzymanie chorców w szpitalach miejskich i prywatnych. W myśl projektu, opłaty mają być przeliczane na franki złote według kursu franka złotego, ustalonego przez Min. Skarbu na dzień 1-go i 2-go stycznia, a mianowicie: 1 fr. złoty równy 1.220.000 złp.

Analogiczne stanowisko zajął Magistrat wobec wniosku Wydziału Opieki Społecznej w sprawie ustalenia w walucie złotej opłat za utrzymanie dzieci w domach wychowawczych i żłobkach.

Komisja sportowa D. O. K. IV przy prac.

Wielka wdzięczność i uznanie należy się Komisji Sportowej D. O. K. IV, która ujęła w swe ręce przeprowadzenie reorganizacji łódzkiego okręgowego związku lekko-atletycznego.

Pierwsze zebranie organizacyjne J. O. Z. L. A. które odbędzie się 31 stycznia w sali konferencyjnej D.O.K. IV o godz. 7 wiecz.

88.34%

Na burzliwych falach waloryzacji.

Wczoraj o godzinie 5:ej pop. odbyło się posiedzenie Komisji Statystycznej pod przewodnictwem D-ra Skalskiego. Na posiedzeniu byli obecni insp. pracy, inż. Wyrzykowski; z ramienia zw. przemysłu włókienniczego zjawili się inż. Wutke, inż. Falkiewicz, inż. Saldeman i Durski; z ramienia Chrześc. Zw. Rob. zjawili się p. Świątkowski; Zw. „Praca” reprezentował p. Kaźmierczak, Zw. Klasowy p. Danilewicz. Komisja ustaliła na podstawie obliczenia wzrost kosztów utrzymania

na 88,34 proc. Utrzymanie rodziny w pierwszej połowie stycznia wynosiło 7.811.393 mkp., w porównaniu z 2 połową grudnia koszt utrzymania wzrósł o 4.147.000 mkp. Ponieważ ustawa nie przewiduje zniesienia komisji lokalnych, zawiadomił zebranych Dr. Skalski, iż nadal musi przesyłać do Głównego Urzędu Statystycznego ściśle sprawozdanie z komisji. (pap)

Wiele hałasu o nie.

LIKWIDACJA STRASZNEGO SPISKU P. P. P.

W związku z wiadomościami przez nas podanymi o akcji na terenie łódzkim, przeprowadzonej przez policję polityczną, a mającą na celu wykrucie członków organizacji PPP., oraz stwierdzenie na podstawie obciążającego materiału stopnia szkodliwości organizacji, do wiadujemy się ze sfer kompetentnych, iż absolutnie wszelkie pogłoski o jakimkolwiek wykryciu śladów udziału wojskowych służby czynnej w wspomnianej organizacji, kolportowane przez ludzi żądnych sensacji, są zupełnie bezpodstawne. Wogóle stwierdzić należy, iż pierwszy rozmach rewizji i wyniki śledztwa nadały całej aferze śmiesznie poważnego

charakteru. Znaleziona u kilku byłych wojskowych broń w ilości 2 karabinów i 2 rewolwerów nie może być podstawą do insynuowania wspomnianym ludziom należenia do „bojówki” jakiejś wywrótowej organizacji, ponieważ ludzie ci, jako oficerowie rezerwowi mają prawo w myśl istniejących przepisów posiadać broń palną. W dniu dzisiejszym zauważać się daje bardzo znaczne obniżenie temperatury. Sprawa ta zajęły się władze śledcze sądowe, jednakowoż wszyscy aresztowani wczoraj zostali wypuszczeni na wolność.

Dozorcy proklamują ostry strajk.

JUŻ NIE „DYCHA” ALE 10 KOP. (500 TYS. MAREK) ZA OTWARCIE BRAMY.

W dniu wczorajszym odbyło się w sali OKZZ, przy ul. Dzielnej 50 zebranie strajkujących dozorców na którym, szereg mówców zaatakowało ostro właścicieli domów.

Brak dobrej woli z jednej strony, a zbytnio posunięta nieustępliwość z drugiej strony postawiła mieszkańców miasta przed widmem zalegających ciemności w korytarzach domu oraz braku wody.

Rezolucja uchwalona przez dozorców głosi zaostrenie strajku.

- 1) Proklamowany strajk kontynuować będą dozorczy, aż do zaspokojenia ich żądań.
- 2) strajkujący przerywają dostarczanie wody do rezerwuarów. — nie oświetlają klatki schodowych, korytarzów.
- 3) Za otwieranie bram po godzinie 11 pobierać mają 500 tysięcy marek.
- 4) niestosujących się do uchwał ogólnego zebrania członków wykreślać ze Związku.
- 5) Odpowiedzialność za skutki strajku

spada wyłącznie na kamieniczników, oraz na czynniki rządowe za opieszałość w likwidowaniu zatargu. (Na kogo spada odpowiedzialność to dopiero może osadzić społeczeństwo a nie jedna ze stron).

Należy stwierdzić, że pobieranie za otwarcie bramy 500 tysięcy marek jest jednak zadaleko posunięte, jako godzące również w wielkiej ilości wypadków w nadzwyczaj skromny budżet średniego stanu. 500 tysięcy według parytetu złota lub dolara równa się przed wojennym 10 kopieikom.

Prawdopodobnie w zatargu tym zaimię głos i Magistrat miasta, który mając pieczę swej powierzona czystości miasta zmuszony byłby w własnym zakresie przeprowadzić sprzątnięcie tak licznych jeszcze zwalów śmiecznych, co naraziłoby go na niezwykle wydatne koszty. Pozbawienie zaś wody i światła ludności zaliczyć się musi do rzeczywistej i ostrzejszej formy walki. (pap)

zadekluje o zadeklarowaniu poszczególnych łódzkich towarzystw sportowych o przystąpieniu do PZLA., oraz załatwi szereg spraw aktualnych.

W zebraniu wezma udział delegaci wszystkich łódzkich towarzystw sportowych.

Wypadki i kradzieże

Ostrożnie z paleniem w piecu.

Mimo częstych wypadków zaccadzenia się daleko posunięta nieostrożność stała się przyczyną prawie codziennie ciężkich a nawet śmiertelnych zaccadzeń.

W dniu wczorajszym żona urzędnika Princa zam. przy ul. Dzielnej Nr. 4, oraz jej służąca Józefa Topolska, zasunawszy piec przed wypaleniem się węgla położyły się spać.

Zaalarmowane przez męża, pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy przywracając z trudem do przytomności zaccadzone kobiety.

Usiłowane samobójstwo z miłości.

W dniu wczorajszym robotnicy fabryczni zawezwali pogotowie ratunkowe do Marjanny Dymek lat 18, buhajstki zam. przy ul. Winnej 5 leżacej przed domem z oznakami zatrucia.

Lekarz po pierwszym udzieleniu pomocy i przepłukaniu żołądka stwierdził zatrucie kwasem siarczanym. Powodem samobójstwa miał być rzekomo zawód miłosny. (pap)

„Rozwój” pod ochroną policji.

Jak informuje „Głos Polski” onegdaj podczas poszukiwania patriotów w Łodzi również redakcja „Rozwoju” była przez kilkanaście godzin pod strażą policji.

Pomimo, że nikt z redakcji nie zauważył tej straży, jednakże wierzymy informacjom „Głosu”, który prawdopodobnie reke do tego przyłożył, tem więcej że cała zabawa w odkrycie spisku była tak gwałtownie i naoslep robiona, że nic dziwnego, gdyby i na nas padło podeirzenie.

Teatr i sztuka

Premjera w Teatrze Miejskim.

W piątek premiera oryginalnej polskiej sztuki pióra autora „Gobelin” Władysława Jastrzębskiego - Zalewskiego, będzie nią krosnochwała w 3 akt. pt. „Maskota” osnuta na satystycznym tle modnej manii mediuizmu. Sztuka ta nie była grana nigdzie, tak iż Łódź uprzedzi Warszawę. Obsada pierwszorzędną: Starska, Jarkowska (świeżo zaangażowana do teatru miejskiego), Rozwadowiczowa, Łapińska, Dunajewska, (świeżo zaangażowana) Rowdowiczowa, Znicz rola tytułowa, Komornicki

Bank Przemysłowców Łódzkich

Spółz. z ogr. odpow.

ul. Ewangelicka № 15 — rok założenia 1881

podaje do wiadomości, że przyjmuje z oprocentowaniem wkłady oszczędnościowe terminowe (lokaty) na czas od 1 do 12 miesięcy w markach polskich, przeliczając takowe

na Złote Polskie

po kursie franka złotego, według notowań gieldy warszawskiej.

Każdy zatem może zabezpieczyć swe oszczędności przed spadkiem waluty. (103b)

Dyrekcja koncertów: **Alfred Strauch**

SALA FILHARMONJI

Niedziela, dn. 20 stycznia o g. 4 ej pp.

Koncert popołudniowy operetkowy

Wykonawczyni programu

ELNA GISTEDT

Znakomita prima donna operetki z udziałem **Kazimierza Dembowskiego** Tenora lirycznego.

Akompaniuje **E. Lewandowska**

W programie: Pieśni i duety z najnow operetek

Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10-1 oraz od g. 3-7 w. (157sb)

Bez pośredników I Bez pośredników I

Do sprzedania

na dogodnych warunkach, komfortowo urządzone z ogrodem, garażem autom. i przynależn.

Willa 2 piętrowa w Krakowie

w śródmieściu, z 6 pokojowym wolnym mieszkaniem, z kompletnym nowoczesnym umeblowaniem: fortepian, dywany perskie kilkadziesiąt obrazów i t. p. Wiadomość: Łódź, Hotel Savoy, Kapitan Oriot. (141b)

Gilzy „Skala”

z najlepszej bibułki poleca jedyna w Łodzi, chrześcijańska w twórnia glz

Alcje Kościuszki 41, w podwórzu.

(161b)

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Al! Al! K kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia, oraz samowary. Płacę najlepiej. Łąznik Benedykta 28 m. 15. (39-4)

Para chłomąt angielskich do sprzedania i przybory podróżne, skórzana galanteria po cenach przystępnych S. Skrzyński Piotrkowska 153. (146-2)

Sprzedam tanio różne meble Piotrkowska 134-9, II piętro (16-1)

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania urządzenie do sklepu kolonialnego przy ulicy Wróbla № 6 M. Hendel. (159-1)

Sklep spożywczy do sprzedania z piekarnią. Jeneralska 24, przy Drewnowskiej. (158-2)

Kupuję meble, dywany, futra, samowary, maszyny do szycia. Płacę najlepiej. Wądrajen. Benedykta 19. (83-8)

Sprzedam otomanę, krzesła, bielźniarkę, szafę. Piotrkowska 189-9. (166-5)

Pół domu z ogrodem tanio do sprzedania. Wiadomość A. Biegański Gdańska 64. (167-2)

Sprzedam maszynę do szycia Andrzeja 7 m. 37. (169-1)

Sprzedam pieczywę. Cena przystępna. Piotrkowska 67, lewa oficyna I piętro. (188-3)

Sprzedam otomanę pluszową, bordo. 6-go Sierpnia Nr. 46 pralnia. (184-2)

Różne:

Nauczyciel-student poszukuje pokoju umeblowanego, lub przy rodzinie, możliwie w śródmieściu. Oferty do Rozwoju sub „Samotny”. (147-1)

Ogrodnik bezdzietny poszukuje je posady z dobrymi świadectwami, zdolny do każdej pracy. Killńskiego 183 m. 38 I p. (163-1)

48 letnia, sympatyczna panna ewangeliczka z braku znajomości pragnęłaby w celu matrymonialnym poznać inteligentnego mężczyznę, z zapewnionym dobrobytem. Oferty pod „A B.” (163-1)

Zginęła suczka rasy wilczej. Z prośbą odprowadzić na gubernatorską 32 m. 27. Naprawy właściciel będzie odpowiadał sądowo. (174-2)

Potrza na służącą do kuchni. „Cukiernia i mączarnia Zemiańska” Piotrkowska 84. (174-1)

Kostiumy maskaradowe do wynajęcia damskie i damy. Przejazd Nr 14, II piętro front. (176-2)

Pokój do wynajęcia Wólczańska 91 m. 15. (178-2)

Potrzebna prasowaczka. Gdańska 71 (róg Benedykta), pralnia. (181-1)

Panienska z 6-cio klasowym w kształceniem poszukuje posady kasjerki. Oferty do Rozwoju pod „S J.” (187-5)

Pracownia Sukien „Wandy” wykończa starannie i elegancko; kostjum 15, palto 14, sukienki 9 milionów. Główna 55, 2 piętro, front. (186-2)

Wynajęcia pokoje umeblowane. Plac Wolności 2, parter, trzecie dziwi szklane, podwórze. (190-1)

Jezeń pragnie udzielać korepetycji w zakresie 6 klas. Oferty do Rozwoju sub „Uczeń”. (191-2)

Jezyków przedmiotów handlowych, arytmetyki, pisma pięknego i stenografji udziela się Piotrkowska 155, m. 2. (192-3)

Masażystka dyplomowana leczy reumatyzm, artreizm, odmrożenie. Killńskiego 77-2. (193-1)

Ekspedientka z dobrymi świadectwami poszukuje posady w jakiegokolwiek branży od zaraz. Oferty w Rozwoju pod H. M.” (185-1)

Stolarz reperuje i odświeża mebla po domach tanio. Oferty do Rozwoju pod „Stolarz”. (186-2)

Zgubione dokumenty

Czarnecki Wacław zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany z gm. Polczna. (156-1)

Cebulska Stanisława zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. (165-2)

Czewska Marja zgubiła paszport polski wydany w Łodzi. (171-1)

Zinął list slusarski czeladniczy na nazwisko Kierofczyński Wacława. Łask Wego znał zczę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Tatrzajska 11. (175-1)

Zgubiono koncesje na prawo do detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych wydaną na imię Marji Jarkowskiej w Pabjanicach przy ul. Zakowej 35. (182-5)

Zgubiono koncesje na prawo do detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych wydaną na imię Gottryd Bl dze w Bychowie gminy Wiozew pow. Łaski. (183-3)

Kupuję

meble, dywany, garderobę, samowary, maszyny do szycia i różne sprzęty domowe

Dzielnia 19, A. Wajcman

w sklepie starych mebli. (124-b)

Pokoju

umeblowanego przy rodzinie poszukuje kawaler chrześcijański kapiec. Cena obojętna. Oferty pod „Kawaler”. (153b)

Owoce

do sprzedania ul. Wólczańska 87 w piwnicy, wiadomość u dozorcy. (114s)

Sp. Akc. „Swelan”

Fabryka Przetworów Chemicznych

Pańska 125

Tel. 16-08.

poleca najwyższej jakości:

Gleinę 99%

Glicerynę 100%

Mydło włókien. 40%

Mydło domowe i do prania 66%.

(2551b10)

10,000,000 mk. nagrody

Kto odprawi lub wskaże gdzie się znajduje zaginiona sukienka dn. 15/1 - 24 r. malej rasy sierść trązowa, czarne kołnierzy, uszy stożce ogon strzępiasty, kudłata. U. Zaciadnia 52, W. Zawilski. (118b)

Kucharka potrzebna

starsza dla zarządu małym domem, do jej pracy ze świadectwami Rzgłwska 59, Apteka 104s

Stow. sług katolickich

poleca wykwalifikowane kucharki młodsze oraz dziewczęta do wszystkiego. Biuro otwarte od godz. 9 do 1 pp i od 4 do 7 wiecz. Piotrkowska 103. (116b)

Kupuję 2914

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachocnia 32, naprzeciw lombardu, i p. L. Milich.

Dr. Marja Józefów-Lewinsonowa

Cegielniana 6.

Chor. weneryczne i skórne (kobiety i dzieci). Godz. przyjęć od 11-3 pp. i od 6-8 w. w niedziele i święta od 11-1 g. (78-b)

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne godzinny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Pamię od 5-6. (13k10)

Dr. Z. Janiszewski

Choroby kobiece i akuszerja przy muje 10-12, 4-6 pp. Piotrkowska 132. (2)

Dr. med. Z. G. G. G.

chor. skórne i wener. ul. Andrzeja 10 3. przyjm. od 11-1 i pół. i od 5 i pół do 8. (165s1)

Cena ogłoszeń: Pzed tekstem i w tekście 100.000 mk., za tekstem 5.000 mk. zвычайnie 50.000 mk. wśrou drobnych 65.000 mk. nagrody 20.000 mk. ko-
munikaty 80.000 mk, za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 20.000 mk. za wyraz duże litery 150.000 mk.
do poszukujących pracy 15.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 200.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 15 gr. za mil. stronica 6 lamy, zвычайnie 5 gr.
za pierwsz milim. stronica 5 lamy. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia
przyjmają się do godz. 6 ej po 6-jej dolicza się 50 proc. Za terminowe wychowzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze
przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia Rozwój można zamawiać w Zgierz u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa

Redaktor odpowiedzialny Michał Walter. Wydawca i p. T. Czajewski. W. Łodzi T. Czajewskiego